

Temadag Handicaprådet

Revision af Handicappolitik

20. Marts 2019, Gatten

Program

- 12:00 – 12:45 Frokost
- 12:45 – 13:00 Vesthimmerlands kommunes Plan og Bæredygtighedsstrategi. Ved. Britta Bruun-Schmidt
- 13.00 – 14.00 Hvordan skal handicappolitikken bygges op, så handicaprådet bedst gør sin indflydelse gældende? - første del
Præsentation af andre kommuners handicappolitikker Samt Socialministeriets Pjece: Fra konvention til kommunal handicappolitik.
- 14:00 – 15:00 At drive handicappolitik uden en handicappolitik
Oplæg ved Gitte R.R. Nielsen, Formand for handicaprådet i Middelfart
- 15:00 – 15:30 Handicaprådets vision – Hvordan vil vi gøre en forskel?
- 15.30 – 16.15 Hvordan skal handicappolitikken bygges op, så handicaprådet bedst gør sin indflydelse gældende? - fortsat
- 16:15 – 16:30 Afslutning

Indhold og formål med dagen

At beslutte struktur for ny handicappolitik 2020 – ?.

Via:

- Inspiration fra andre kommuner (Brøndby, Esbjerg, Silkeborg)
- Inspiration fra kommune uden handicappolitik ved Gitte R. Reckendorff Nielsen, Formand for Middelfart Kommunes Handicapråd
- Handicaprådets vision om egen virke og indflydelse

Hvor detaljeret skal politikken være – hvor konkrete skal indsatserne være

Hvordan skal den implementeres – og skal Handicaprådet have en rolle i politikken?

FN's Handicapkonvention

- Artikel 1. Formål: Formålet med denne konvention er at fremme, beskytte og sikre muligheden for, at alle personer med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre, samt at fremme respekten for deres naturlige værdighed.

Artikel 3. Generelle principper

- a) Respekt for menneskets naturlige værdighed, personlige autonomi, herunder frihed til at træffe egne valg, og uafhængighed af andre personer
- b) Ikke-diskrimination
- c) Fuld og effektiv deltagelse og inklusion i samfundslivet
- d) Respekt for forskellighed og accept af personer med handicap som en del af den menneskelige mangfoldighed og af menneskeheden
- e) Lige muligheder
- f) Tilgængelighed
- g) Ligestilling mellem mænd og kvinder
- h) Respekt for de udviklingsmuligheder , som børn med handicap har, samt respekt for deres ret til at bevare deres identitet.

De fire grundprincipper

Ligestillingsprincippet

- ligebehandling og ligestilling mellem handicappede og ikke-handicappede.

Solidaritetsprincippet

- Ydelser finansieres efter dansk lovgivning i vidt omfang af det offentlige via skattebetalingen.

Sektoransvarlighedsprincippet

- Den offentlige sektor, der udbyder en ydelse, en service eller et produkt, også er ansvarlig for, at den pågældende ydelse er tilgængelig for mennesker med nedsat funktionsevne. Indsatsen på handicapområdet er derfor ikke kun en opgave for socialsektoren, men også for eksempel bolig-, trafik-, arbejdsmarkeds-, undervisnings- og sundhedssektoren.

Kompensationsprincippet

- En person med nedsat funktionsevne kompenseres for følgerne af den nedsatte funktionsevne. Udgangspunktet er, at behovet for kompensation kan være forskelligt for menneske til menneske og fra handicap til handicap. Kompensationen kan fx ske ved at gøre samfundets tilbud tilgængelig for mennesker med funktionsnedsættelser. Der kompenseres også ved at stille særlige ydelser til rådighed, som specielt imødekommer den enkelte persons individuelle behov.

Andre kommuners handicappolitik

- Hvilke målhierarkier har de?
- Hvor detaljerede er deres indsatsplaner?
Er det en tjekliste til kontrol eller en inspiration?
Eller noget helt andet?
- Hvordan implementeres den?
- Hvad er Handicaprådets rolle?

Formål med handicappolitik

- Det er ikke lovpligtigt at have en handicappolitik
- I handicapkonventionen står der, at deltagerstaterne forpligter sig til: ”at sikre, at offentlige myndigheder og institutioner handler i overensstemmelse med denne konvention”.
- Den enkelte kommune *kan* understøtte sit arbejde med at opfylde konventionen ved at indarbejde den i kommunens handicappolitik

Brøndby Kommune

Centrale principper

Handicapkonvention

4 grundprincipper

Mission (Brøndby kommunes)

Udvikling

Det hele liv

Kompetencer og ressourcer

Organisationskultur

Udvalgte indsatsområder i Handicappolitikken

Tilgængelighed

Velfærdsteknologi og social IT

Sammen om nye løsninger

Psykisatri sundhed og trivsel

Tættere samarbejde om børn og unge med handicap

Målsætninger

Konkrete indsatsområder (målsætninger opfyldes ved: ...)

(24 stk.)

Brøndby Kommune

Implementering:

Der vil blive udarbejdet en plan for implementering og opfølgning

Opfølgning:

Årlig opfølgning med status til Handicapråd og Kommunalbestyrelse

Handicaprådets rolle:

Kontrollør ?

Brøndby Kommune

Mest konkrete niveau af målsætninger
f.eks.

”i perioden 2015 – 2018 udskifter kommunen løbende vejbelægninger, så der kommer færre brosten ...”

I 2017 – 2018 Afprøve og implementere resultatdokumentation, som kan give bedre viden og læring ...”

Silkeborg Kommune

Mission

Vision

Menneskesyn

Samfundssyn

Ligebehandlingsprincippet (plus de tre andre grundprincipper)

Værdier

Dialog

Dynamik

Kvalitet

Sammenhæng

Byrådets særlige fokusområder

6 stk.

Silkeborg kommune

Mest konkrete niveau af målsætninger

f.eks.

”At rummelighed på det lokale arbejdsmarked øges”

”At gennemføre sundhedsfremmetiltag særligt tilpasset de forskellige behov, som borgere md handicap kan have”

Silkeborg Kommune

Implementering:

”Alle politiske udvalg ... udformer konkrete handleplaner med konkrete målsætninger ... og inddrager handicappolitikken i udvalgets øvrige arbejde”

Handicaprådets rolle i handicappolitikken: Uklar ??

Esbjerg Kommune (gammel)

Vision

Værdier

Borgere med handicap mulighed for i videst mulig omfang selv at tage ansvar for
Eget liv
at udnytte sine evner
at deltage i samfundslivet

Rammer

De fire grundlæggende principper

Temaer

En sammenhængende indsats
Kommunikation
Tilgængelighed
Uddannelse
Arbejdsliv
Bolig
Foreningsliv, frivillighed og fritid

Målsætning (1 stk. pr. tema)

Fokusområder

49 i alt

Esbjerg Kommune (gammel)

Mest konkrete niveau af målsætninger

F.eks.

”at familier med børn med handicap oplever, at der er en sammenhængende indsats i overgangen fra barn til voksen”

”at fremme trafiksikkerheden for borgere med handicap”

”at sørge for, at alle borgere med handicap oplever at få en relevant vejledning”

Esbjerg Kommune

Implementering

For hvert fokusområde følger konkrete handlingsplaner. Arbejdet (hvor, STH?) ... iværksættes straks efter byrådets vedtagelse

Handicaprådets rolle: ”Handicaprådet er en vigtig samarbejdspartner på handicapområdet for både det politiske niveau og forvaltningerne”

Esbjerg Kommune, ny

Vision

Værdier

Borgere med handicap mulighed for i videst mulig omfang selv at tage ansvar for
Eget liv
at udnytte sine evner
at deltage i samfundslivet

Rammer

FN's Handicapkonvention
De 4 standardprincipper

Pejlemærker

Plads til forskellighed
Sammenhængende indsats
Tilgængelighed
Udvide respekt og skabe trygge relationer
Integration på det ordinære arbejdsmarked

Målopfyldelse

12 stk.

Esbjerg Kommune, ny

Mest konkrete niveau af målsætninger

F.eks.

”At skabe fokus på vigtigheden af at møde borgeren med et handicap ligeværdigt, fordomsfrit og inkluderende”

”At være mangfoldig og inkluderende i forhold til kultur og fritid – vi skal sikre tilgængeligheden til alle sociale og kulturrese aktiviteter, begivenheder og events i kommunen”

”At sikre at borgere med handicap har mulighed for at udvikle deres kompetencer”

Esbjerg kommune, ny

Implementering

Borgmesterforord: "De handicapstrategiske pejlemærker skal ses inden for rammerne af Vision 202 og bidrage til at sikre opnåelsen af visionens målsætninger ... Jeg ser frem til et spændende forløb over de kommende år, hvor vi sammen omsætter pejlemærkerne til handling"

Handicaprådets rolle: Kommunen og handicaprådet skal arbejde efter pejlemærkerne de kommende år.

Vesthimmerland

Vision

Styrkelse af:

Tillid mellem borger og kommune

Medborgerskab

Uddannelse og kompetencer

Strategiske indsatsområder

Sundhed

Ungdom

Bosætning

Turisme og erhvervsudvikling

Målsætninger på visioner og indsatsområder

I tekstform

Vesthimmerland

Mest konkrete niveau af målsætninger:

- ”At der tænkes fysisk og psykisk tilgængelighed ind i alle kommunens projekter”
- ”Det er vigtigt at støtte op om etablering af netværk og rum til bekæmpelse af ensomhed”
- De politiske udvalg og forvaltninger har til opgave at fastsætte målbare indsatser

Handicaprådets rolle:

- Indsatserne forelægges Handicaprådet som høringsorgan. Handicaprådet bidrager med sparring i forhold til indsatsområder, hvis dette efterspørges
- Status vedrørende indsatsområder ved orientering en gang årligt

At drive handicappolitik uden en handicappolitik

Oplæg ved Gitte R.R. Nielsen, Formand for handicaprådet i Middelfart

Middelfart Kommune arbejder uden politikker – heller ikke en handicappolitik. Trods det formår Handicaprådet i Middelfart at sætte temaer på dagsordenen og arbejde proaktivt for borgere med handicap i det politiske arbejde. Gitte fortæller, hvordan Handicaprådet i Middelfart arbejder og søger indflydelse.

' Handicappolitik eller ej?

v. Gitte R. Reckendorff Nielsen

Kommunens udgangspunkt

- ▶ Byrådets vision: ”Broerne begynder her”
 - Kommunen er os alle
 - Vi kan kun udvikle kommunen i fællesskab
 - Vi vil borgerinddragelse

- ▶ Strategien for fremtidens velfærd
 - Velfærd i fællesskab; ansvar for sig selv
 - Medansvar for hinanden
 - Vi arbejder for, at borgerne lykkes

Fra politisk vision til organisato risk udvikling

Møde borgerne i øjenhøjde

Investere tid og ressourcer på
rette tid

Gøre det rigtige sammen med
borgeren og netværket

Involvere samarbejdspartnere
tidligere og bredere i processerne

Samarbejde kræver tillid, respekt og forståelse

Medinddragelse i processerne

- ▶ Vi samarbejder om de nye tiltag
- ▶ Vi er med i at udarbejde tiltagene og derfor får vi hele tiden sikret, at der er taget helt hensyn til alle borgere med eller uden handicap

Dynamisk proces

- ▶ Vi skal hele tiden være med og delagtiggøres i processerne - vores Byråd vil borgerinddragelse!

UDDANNELSE

ARBEJDE

FAMILIE

RETSSIKKERHED

SUNDHED

FRITIDSLIV

HJÆLPEMIDLER

KULTURLIV

TRANSPORT

BOLIG

ØKONOMI

Strategien til hvordan

- Den gode dialog
- Fastholde borgeren er i centrum
- Være med i processerne.
- Betaler sig på den lange bane at investere i borgerne lige her og nu.
- Sikre at alle forvaltninger bliver inddraget i løbet af året
- Snak med jeres forvaltninger tit. Bevar kontakten, så vil de også automatisk huske at ringe til jer og så vil de gerne have jer med i processen og sikre det bedste resultat fra starten af. Ingen gider dårlige hørings svar!

Handicappolitiske grundprincipper

- ▶ Sektoransvarlighed
- ▶ Solidaritet
- ▶ Ligebehandling
- ▶ Kompensation

Hvorfor så ikke en handicappolitik?

- ▶ Vi er sikret, at alle faktorer indtænker handicappede
- ▶ Vi har lige muligheder eller det skal der sikres
- ▶ En Handicappolitik er blot ord, men vi ønsker inklusionen alle steder
- ▶ Der er ingen politikker i kommunen kun visionen
- ▶ Og man skal tage højde for alle fire handicappolitiske grundprincipper
- ▶ Vi skal være synlige alle steder, for inklusion er lig med lige muligheder for

Hvordan vil Handicaprådet gøre sin indflydelse gældende ?

- Lovgrundlaget bag Handicaprådet er ”Handicapråd rådgiver kommunalbestyrelsen i handicappolitiske spørgsmål og formidler synspunkter mellem borgerne og kommunalbestyrelsen om lokalpolitiske spørgsmål, der vedrører mennesker med handicap”

Produkt: En kortfattet vision for handicaprådets arbejde. Nedfældet som et referat fra punktet og fremlagt på næste Handicaprådsmøde.

Spørgsmål

1: Motivation og drivkraft:

Hvorfor har jeg valgt at sidde i Handicaprådet?

2: Målgruppe og repræsentation

Hvem er vores målgruppe?

Hvordan formidler jeg synspunkter mellem borgere med handicap og kommunalbestyrelsen?

Spørgsmål?

3: Rådgivning i Handicappolitiske spørgsmål

Spørgsmål: Hvad er det vigtigste råd, vi vil give

- Sundhedsudvalget
- Kultur- og Fritidsudvalget
- Børne- og Familieudvalget
- Teknik- og Miljøudvalget
- Beskæftigelsesudvalget
- Økonomiudvalget

Hvordan vil Handicaprådet gøre sin indflydelse gældende via Handicappolitikken?

- **Som kontrollant?**
 - af konkrete indsatser (Brøndby)
 - af mere overordnede indsatsplaner eller handleplaner vedtaget af politikere og/eller administration (Silkeborg, Esbjerg)
- Handicappolitik et styringsredskab

Hvordan vil Handicaprådet gøre sin indflydelse gældende via Handicappolitikken?

Som inspirator – synliggørelse af borgere med handicap

- Værdipolitik - Handicapkonvention, de fire grundprincipper
- Skrive borgere med handicap ind i Plan- og Bæredygtighedsstrategien?
- Andre værdier?
- Sætte temaer på dagsordenen i udvalgene til dialog?

Handicappolitik en platform for dialog og politiske diskussioner om indsatsen både internt i kommunen og eksternt i forhold til personer med handicap og deres organisationer

Hvordan vil Handicaprådet gøre sin indflydelse gældende via Handicappolitikken?

Som rådgiver/konsulentfunktion

- Inddragelse tidligt i dagsordener og sagsfremstilling?
- Inddragelse i planlægning af større projekter?
- Høringspart?
- Sætte temaer på dagsordenen i udvalgene til dialog?

Handicappolitik udvikling og nytænkning. Give anledning til at afprøve nye metoder, tænke kreativt og genoverveje, hvordan indsatsen tilrettelægges mest hensigtsmæssigt i forhold til at forbedre tilværelsen for personer med handicap

Hvordan skal handicappolitikken bygges op - fortsat

Via uddelt kopi af målhierarkier

Flankeret af Plan- og Bæredygtighedsstrategien
og Socialministeriets vejledning.

Hvordan skal handicappolitikken bygges op - fortsat

- Hvad er "nederste niveau"?
- Skal det være konkrete indsatser eller mere overordnede indsatsplaner / handleplaner?
- Skal der overhovedet (konkrete) indsatser/handleplaner i politikken?

Hvordan skal handicappolitikken bygges op - fortsat

- Hvad er "mellem niveau" Indsatsområder, fokusområder, pejlemærker, temaer?
- Skal "nogen" forpligtes til at lave konkrete indsatser/handleplaner ud fra dette?

Hvordan skal handicappolitikken bygges op - fortsat

Handicapkonvention? f.eks.

- Tilgængelighed
- Familieliv og personlig integritet
- Bolig
- Uddannelse
- Beskæftigelse
- Kultur, fritid og sport

Plan og Bæredygtighedsstrategi?

- Vores liv
- Vores Vækst
- Vores Børn og unge

Andet?

Hvordan skal handicappolitikken bygges op - fortsat

Hvad er de overordnede værdier?

- Handicapkonvention?
- De fire Grundprincipper?
- Eksisterende vision fra Velfærd 2020?
Styrkelse af:
Tillid mellem borger og kommune
Medborgerskab
Uddannelse og kompetencer
- Andre

Afslutning

- Tids- og procesplan?
- Hvordan inddrages Handicaprådet
- Hvordan offentligøres Handicappolitik?
- Implementeringsplan?